

Mesajul Sfântului Părinte Papa Francisc pentru Postul Mare 2014

S-a făcut sărac pentru a ne îmbogăți cu sărăcia sa (cf. 2Cor 8,9)

Iubiți frați și surori,

Cu ocazia Postului Mare vă ofer câteva reflecții, ca să poată fi de folos pentru drumul personal și comunitar de convertire. Mă inspîr din expresia sfântului Paul: “Căci voi cunoașteți harul Domnului nostru Isus Cristos, care, pentru voi, deși era bogat, s-a făcut sărac pentru ca, prin sărăcia lui, voi să vă îmbogățiți” (2Cor 8,9). Apostolul se adresează creștinilor din Corint pentru a-i încuraja să fie generoși în a-i ajuta pe credincioșii din Ierusalim care se află în necesitate. Ce ne spun nouă, creștinilor de astăzi, aceste cuvinte ale sfântului Paul? Ce ne spune nou invitația la sărăcie, la o viață săracă în sens evanghelic?

Harul lui Cristos

Înainte de toate ne spune care este stilul lui Dumnezeu. Dumnezeu nu se revelează cu mijloacele puterii și bogăției lumii, ci cu acelea ale slăbiciunii și sărăciei: “Deși era bogat, s-a făcut sărac...”. Cristos, Fiul veșnic al lui Dumnezeu, egal în putere și glorie cu Tatăl, s-a făcut sărac; a coborât în mijlocul nostru, s-a apropiat de fiecare dintre noi; s-a despuiat, s-a “golit”, pentru a se face în toate asemenea nouă (cf. Fil 2,7; Evr 4,15). Este un mare mister întruparea lui Dumnezeu! Însă motivul pentru toate acestea este iubirea divină, o iubire care este har, generozitate, dorință de apropiere, și nu ezită să se dăruiască și să se jertfească pentru creaturile iubite. Caritatea, iubirea înseamnă a împărtăși în toate soarta celui iubit. Iubirea ne face asemănători, creează egalitate, dărâmă zidurile și distanțele. Și Dumnezeu a făcut asta cu noi. De fapt, Isus “a lucrat cu mâini omenești, a gândit cu minte omenească, a voit cu voință omenească, a iubit cu inimă omenească. Născut din Maria Fecioara, s-a făcut cu adevărat unul dintre noi, asemănător nouă întru toate, în afară de păcat” (Conciliul Ecumenic al II-lea din Vatican, Constituția pastorală *Gaudium et spes*, 22).

Scopul lui Isus de a se face sărac nu este sărăcia în ea însăși, ci – spune sfântul Paul – “...pentru ca, prin sărăcia lui, voi să vă îmbogățiți”. Nu este vorba de un joc de cuvinte, de o expresie cu efect! Este în schimb o sinteză a logicii lui Dumnezeu, logica iubirii, logica întrupării și a crucii. Dumnezeu n-a făcut să cadă peste noi mântuirea de sus, ca pomana celui care dă o parte din ceea ce-i prisosește cu pietism filantropic. Nu aceasta este iubirea lui Cristos! Atunci când Isus coboară în apele Iordanului și este botezat de Ioan Botezătorul, nu face asta pentru că are nevoie de pocăință, de convertire; face asta pentru a sta în mijlocul oamenilor, care au nevoie de iertare, în mijlocul nostru al păcătoșilor, și pentru a lua asupra sa greutatea păcatelor noastre. Aceasta este calea pe care a ales-o pentru a ne consola, a ne mântui, a ne elibera de mizeria noastră. Ne uimește că apostolul spune că nu am fost eliberați prin intermediul bogăției lui Cristos, ci prin intermediul sărăciei sale. Și totuși sfântul Paul cunoaște bine “inefabila bogăție a lui Cristos” (Ef 3,8), “moștenitor al tuturor lucrurilor” (Evr 1,2).

Așadar, ce este această sărăcie cu care Isus ne eliberează și ne face bogați? Este tocmai modul său de a ne iubi, faptul de a deveni aproapele nostru asemenea samariteanului milostiv care se apropie de acel om lăsat pe jumătate mort pe marginea drumului (cf. Lc 10,25 și). Ceea ce dă adevărată libertate, adevărată mântuire și adevărată fericire este iubirea sa de compasiune, de duiosie și de împărtășire. Sărăcia lui Cristos care ne îmbogățește este faptul de a deveni trup, faptul de a lua asupra sa slăbiciunile noastre, păcatele noastre, comunicându-ne milostivirea infinită a lui Dumnezeu. Sărăcia lui Cristos este cea mai mare bogăție: Isus este bogat în încrederea sa nemărginită

ROMÂNIA, 400001, Cluj-Napoca, Str. Moșilor, Nr.26

Tel: +40-758-677259; fax: +40-364-815031; e-mail: cluj@astru.ro

website: <http://cluj.astru.ro>

în Dumnezeu Tatăl, în încredințarea în orice moment Lui, căutând mereu și numai voința sa și gloria sa. Este bogat așa cum este un copil care se simte iubit și îi iubește pe părinții săi și nu se îndoiește o clipă de iubirea lor și de duiosia lor. Bogăția lui Isus este faptul de a fi Fiul, unica sa relație cu Tatăl este prerogativa suverană a acestui Mesia sărac. Atunci când Isus ne invită să luăm asupra noastră “jugul său plăcut”, ne invită să ne îmbogățim din această “sărăcie bogată” a sa și “bogăție săracă”, să împărtășim cu el Duhul său filial și fratern, să devenim fii în Fiul, frați în fratele primul născut (cf. Rom 8,29).

S-a spus că singura tristețe adevărată este aceea de a nu fi sfinți (L. Bloy); am putea spune și că există o singură mizerie adevărată: aceea de a nu trăi ca fii ai lui Dumnezeu și ca frați ai lui Cristos.

Mărturia noastră

Am putea crede că această “cale” a sărăciei a fost cea a lui Isus, în timp ce noi, care venim după el, putem să mântuim lumea cu mijloace umane adecvate. Nu este așa. În fiecare epocă și în fiecare loc, Dumnezeu continuă să-i mântuiască pe oameni și lumea prin sărăcia lui Cristos, care se face sărac în sacramente, în cuvânt și în Biserica sa, care este un popor de săraci. Bogăția lui Dumnezeu nu poate să treacă prin bogăția noastră, ci întotdeauna și numai prin sărăcia noastră, personală și comunitară, însuflețită de Duhul lui Cristos.

Imitându-l pe Învățătorul nostru, noi, creștinii, suntem chemați să privim mizeriile fraților, să le atingem, să le luăm asupra noastră și să lucrăm concret pentru a le ușura. Mizeria nu coincide cu sărăcia; mizeria este sărăcia fără încredere, fără solidaritate, fără speranță. Putem distinge trei tipuri de mizerii: mizeria materială, mizeria morală și mizeria spirituală. Mizeria materială este ceea ce în mod obișnuit este numită sărăcie și îi atinge pe cei care trăiesc într-o condiție nedemnă de persoana umană: privați de drepturile fundamentale și de bunurile de primă necesitate cum sunt hrana, apa, condițiile igienice, munca, posibilitatea de dezvoltare și de creștere culturală. În fața acestei mizării, Biserica oferă slujirea sa, diakonia sa, pentru a merge în întâmpinarea nevoilor și a vindeca aceste răni care desfigurează fața omenirii. În cei săraci și în cei din urmă noi vedem fața lui Cristos; iubindu-i și ajutându-i pe săraci îl iubim și-l slujim pe Cristos. Angajarea noastră se orientează și spre a face în așa fel încât să înceteze în lume încălcările demnității umane, discriminările și samavolniciile, care, în atâtea cazuri, sunt la originea mizării. Atunci când puterea, luxul și banul devin idoli, aceștia se pun înaintea exigenței unei distribuirii egale a bogățiilor. De aceea, este necesar ca toate conștiințele să se convertească la dreptate, la egalitate, la sobrietate și la împărtășire.

Nu mai puțin îngrijorătoare este mizeria morală, care constă în a deveni sclavi ai viciului și ai păcatului. Câte familii sunt în angoasă pentru că unul dintre membri – adesea tânăr – este subjugat de alcool, de droguri, de jocuri de noroc, de pornografie! Câte persoane au pierdut sensul vieții, sunt lipsite de perspective cu privire la viitor și au pierdut speranța! Și câte persoane sunt constrânse la această mizerie de condiții sociale nedrepte, de lipsa locurilor de muncă ce le privează de demnitatea pe care o dă faptul de a duce pâine acasă, datorită lipsei de egalitate cu privire la drepturile la educație și la sănătate. În aceste cazuri mizeria morală se poate numi foarte bine sinucidere incipientă. Această formă de mizerie, care este și motiv de ruinare economică, se leagă mereu cu mizeria spirituală, care ne lovește atunci când ne îndepărtăm de Dumnezeu și refuzăm iubirea sa. Dacă noi considerăm că nu avem nevoie de Dumnezeu, care în Cristos ne întinde mâna, pentru că noi credem că suntem autosuficienți, pornim pe un drum de eșec. Dumnezeu este singurul care într-adevăr mântuiește și eliberează.

Evanghelia este adevăratul antidot împotriva mizeriei spirituale: creștinul este chemat să ducă în orice loc vestea eliberatoare că există iertarea răului comis, că Dumnezeu este mai mare decât păcatul nostru și ne iubește gratuit, mereu, și că suntem făcuți pentru comuniune și pentru viața veșnică. Domnul ne invită să fim vestitori bucuroși ai acestui mesaj de milostivire și de speranță! Este frumos să experimentăm bucuria de a răspândi această veste bună, de a împărtăși comoara încredințată nouă, pentru a consola inimile rănite și a da speranță atâtor frați și surori învăluiți de întuneric. Este vorba de a-l urma și a-l imita pe Isus, care a mers spre cei săraci și spre păcătoși ca păstorul spre oaia pierdută, și a mers plin de iubire. Uniți cu el putem deschide cu curaj noi căi de evanghelizare și promovare umană.

Iubiți frați și surori, acest timp al Postului Mare să găsească întreaga Biserică dispusă și preocupată să mărturisească tuturor celor care trăiesc în mizeria materială, morală și spirituală mesajul evanghelic, care se rezumă în vestirea iubirii Tatălui milostiv, gata să îmbrățișeze în Cristos fiecare persoană. Vom putea face asta în măsura în care vom fi conformați lui Cristos, care s-a făcut sărac și ne-a îmbogățit cu sărăcia sa. Postul Mare este un timp potrivit pentru despuiere; și ne va face bine să ne întrebăm de care lucruri putem să ne privăm cu scopul de a ajuta și a îmbogăți pe alții cu sărăcia noastră. Să nu uităm că adevărata sărăcie doare: n-ar fi valabilă o despuiere fără această dimensiune penitențială. Nu am încredere în pomana care nu costă și care nu doare.

Duhul Sfânt, grație căruia “[suntem] ca niște săraci, deși îmbogățim pe mulți, ca unii care nu au nimic, deși stăpânim toate” (2Cor 6,10), să susțină aceste propuneri ale noastre și să întărească în noi atenția și responsabilitatea față de mizeria umană, pentru a deveni milostivi și făcători de milostivire. Cu această dorință, asigur rugăciunea mea pentru ca fiecare credincios și fiecare comunitate eclezială să parcurgă cu rod itinerarul Postului Mare și vă cer să vă rugați pentru mine. Fie ca Domnul să vă binecuvânteze și sfânta Fecioară Maria să vă păzească.